

O jagnje, ti belo jagnje!...

(Konec.)

II.

Prestrašilo se je tudi jagnje nenadnega tuljenja. Hitro je dvignilo glavo in se je pri tem zadelo ob bruno mostiča. Pretrgal se je ob njem rdeči trak; zacingljaj je zvonček in je padel v vodo. Jagnje pa je poskočilo in odbrzelo čez most. Prišlo je v goščavo onstran polja in se izgubilo v nji...

Še dolgo sta se smejala dečka tam za vrbljem. Umila sta se in se preoblekla. Nič nista pomislila. Bila sta zadovoljna, da se jima je vse tako lepo posrečilo. Odpravila sta se proti domu in sta šla po stezi proti vrtovom. A takrat je prišel naglih korakov iz vrta gospod davkar.

Zagledala sta ga Ivo in Lojze, in ker jima ni bila vest lahka, sta se prestrašila... Povedala je Marica doma, da je videla dva povodna moža; od straha se je tresla in jokala. Pa je nemara spoznal gospod davkar, da sta se bila našemila samo dva dečka — Ivo in Lojze — našemila se, da strašita lahkoverne deklice. Pa gre zdaj gledat, kje tičita, in gorje njima, če prideta v njegove pesti!

Tako sta mislila oba in vroče jima je bilo. Obrnila sta se hitro od vrtov in sta jo pocedila vsak na eno stran čez polje. Gospod davkar pa se je ustavil in je gledal za njima. Potem se je obrnil in je šel nazaj.

„Poznam ju,“ je zamrmral; „gotovo sta bila ta dva ptička... Naj le letita, kamor hočeta — ne uideta mi...“

Čamrov Ivo je pribežal v gosto jelševje in se je vsedel ves zasopel na tla. Kraj njega so šumeli mehki valovi modre Save; šumeli tako, da se je slišalo, kot bi nekaj očitali. Ivo jih je poslušal — in takrat se je prebudil v njegovem srcu kes. Zdelo se mu je, da mu očitajo valovi: Ti, Ivo, zakaj si strašil deklici, ki ti nista storili nič žalega? Lepo in veselo sta pripeljali jagnje k potočku, a ti si se namazal in si bil Kosobrin. Prestrašila se je Marica in tudi Cilka... in jagnje se je prestrašilo in je zbežalo kdovekam.

Zdaj šele je pomislil Ivo, da se je jagnje gotovo izgubilo. Prej je bil mislil, da je hitelo za Marico, a zdaj šele mu je prišlo na pamet, da ni videl jagnjeta nikjer. Pa je letelo v goščavo in se je izgubilo... Iskali ga bodo in ga morebiti ne bodo našli — a kaj bo potem, ti navihani Ivo, kaj bo potem? —

„O, zakaj sem bil tak, da sem se našemil za Kosobrina?“ se je pokesal Ivo in v srcu ga je bolelo in peklo. „Zakaj sem bil tak, o, zakaj?“

A s kesom se je prebudil v njegovem srcu tudi strah. — „Spoznal me je gospod davkar,“ je govoril. „Saj kdo ima na naši vasi tako kapico kot jaz? Samo jaz jo imam... In ko me je zagledal gospod davkar, je rekel gotovo takoj: To je Čamrov Ivo in nihče drugi... Pojde povedat očetu — joj, kaj pa potem?“

Od skrbi in strahu Ivo ni mogel več sedeti. Vstal je in je hitel naprej v goščavo. Blodil je dolgo in si ni upal domov. Večer se jel delati — lepo so zažarele bele gore in vrhovi jelš so se stresli v lahkem vetrcu, in veje so zašumele pritajeno. Žuboreli so valovi modre Save prijetno in srebrno

in so pljuskali lahko ob bele kamene. Samotna sinica se je oglašala, a kmalu se ni genilo nič več v gostem jelševju. Samo valovi Save so žuboreli in pljuskali pritajeno in so postajali vedno bolj črni.

„Ivo, ne blodi tod — pojdi domov, ker se dela že noč...“

Takrat se je dvignil Ivo z velikega štora, kamor se je bil usedel pred pol ure, skesan in nemiren. Šel je čez polje in se je plazil domov...

Drugi dan pa ga je zadela v šoli pravica — zaprt je bil z Lojzetom celo popoldne do trde noči. Videl je Marico, kako je jokala, ko je pravila gospodu učitelju, kako sta jo strašila povodna moža... In jagnje, o, belo jagnje je izginilo in se ne vrne nikoli več... Gospod davkar je naznanil vso stvar in zatožil Iva in Lojzeta. Lojze je trdil, da ni res, in je legal, a Ivo je priznal takoj vse. Da, našemila sta se v Kosobrina in sta šla strašit deklici... Povedal je vse po pravici in se ni bal nobene kazni. Tako sta bila zaprta oba — zaprta do trde noči in sta mislila žalostne misli...

Pa še ni bilo vsega dovolj. Ko je prišel Ivo zvečer iz zapora domov, je bil tepen namesto, da bi bil dobil večerjo. Izvedeli so doma vse, in Ivo ni tajil. Pozno v noč je moral klečati; v začetku je jokal, a kmalu je obrisal solze in ni niti zdihnil več. Mračno je gledal v temni kot, dasi so ga skelele oči, in se je čutil trudnega, da bi bil padel najrajši kar na trda tla in bi zaspal tam.

Počasi so tekle minute naprej, in Ivo je slišal, kako je bila ura v zvoniku deset. Oče in mati sta že davno spala... A takrat se ni mogel več zdržati — sedel je nazaj in se je naslonil ob zid. Njegove trudne oči so se zaprle — Ivo je zaspal. Potem pa je vstala mati in ga je spravila v posteljo.

Zgodaj zjutraj se je prebudil Ivo. Lepo je sijalo solnce skozi okno in veselo so prepevali ptiči na vrtu. Ivo si je mel oči in vsa včerajšnja nesreča mu je prišla na misel. Vse je bilo že končano in prestano, samo, ko bi bilo spet jagnje pri Marici. Ali izginilo je in šlo v goščavo. Slišal je bil, da so ga iskali včeraj ves dan, a niso ga našli nikjer. — Ivo je čutil, da je sam kriv vsega: kriv žalosti in grenkih solz, ki jih pretaka Marica že dva dni; kriv skrbi, ki more zdaj očeta zaradi njega, in vsega je kriv Ivo, ta poredni in nerodni Ivo.

„Danes je četrtek,“ je pomislil Ivo. „Grem iskat jagnje, pa če ga iščem tudi ves dan — najti ga moram... Morda bo potem kaj boljše.“ —

Urezal je v leskovem grmu močno palico in je odšel preko polja. Do potočka je prišel in se je ustavil pri mostiču. Tam sta se bila našemila z Lojzetom v Kosobrina, in tu se je začela vsa nesreča... Ivo je gledal v čisti potoček, ki je šumljal tiho mimo njega. In tedaj se mu je zazdelo, da se sveti nekaj na dnu, kakor bi ležalo tam čisto zlato. Zgenilo se je tam včasih nekaj rdečega in je bilo ozko in dolgo. Zavihal je Ivo rokav in je segel v vodo. Čez trenotek pa je že zazvončkljal zvonček v njegovi roki in je bil privezan na rdeč trak.

„Jagnječji zvonček!“ se je razveselil deček in je zaklical na glas. „Dobro znamenje — o zdaj dobim jagnje, o, prav gotovo ga dobim.“

Radosten je zazvončkljal in je hitel naprej v goščavo. Za vsak grm je pogledal, k vsaki skalici je stopil in je zaklical tupatam skozi gozd:

„O, jagnje, ti belo jagnje!“ ... A nihče mu ni odgovoril, samo ptiči so prepevali vesele pesmi ... Obhodil je lvo že ves gozd, a jagnjeta ni našel nikjer. Postal je žalosten, a vendar še ni izgubil poguma in upanja. — Gotovo ga dobi, pa če mora tudi vrh gorâ ... V potočku je našel zvonček, in če je našel zvonček, pa najde gotovo tudi jagnje. Tako je mislil lvo, ko je prišel na konec goščave in je stal pod goro. Steza se je vila kvišku, ozka in strma; bilo je samo kamenje in le tuintam je stal samotni grm.

„V Robe pojdem,“ je sklenil lvo. „Morda je šlo jagnje tja gor ... Lepi pašniki so tam in sočna trava. Pa se pase nemara tam gori in je veselo in brezskrbno.“

Šel je lvo po stezi navzgor in čez pol ure je stal visoko tam gori ob Robeh. Lepa senožeja se je zgrinjala pred njim. Visoke trave so rastle tam in lepe rože. Metulji so sfrfotali ob vonjavih cveticah od čaše do čaše; bučele in tisoč drugih žuželk je šumelo prijetno, in veliki, črni murni so sedeli pred luknjicami in so črlikali veselo pesem solncu. Krasno je bilo in vse polno življenja. Tam spodaj pa so stali hlevi, veliki in polni sena.

lvo je šel ob kraju naprej proti hlevom. Oziral se je kroginkrog, kajti trdno je bil prepričan: jagnje mora biti tu in nikjer drugje. Iskali so ga že povsod, a nihče ni mislil, da bi bilo šlo morebiti v Robe, kjer se mu godi boljše kot v dolini ... In lvo je stopal naprej med travo in njegove oči so iskali jagnje povsod. — „O, jagnje, ti belo jagnje!“ ...

Bližal se je že hlevom, a jagnjeta ni še videl nikjer. Trava je postajala višja. V bližini je nekje zažuborel skriven studenec. lvo je stopil k njemu in je zaklical še enkrat. In tedaj se je oglasilo tam od hleva iz visoke trave nekaj tiho in rahlo.

„O, jagnje!“ je zavriskal lvo in je tekel proti hlevu. Resnično — tam se je paslo jagnje davkarjeve Marice. Veselo je mulilo sočno travo in je pogledalo začudeno dečka. Potem pa je prihitelo k njemu in je zabeketalo veselo.

„O, jagnje, ti belo jagnje!“ je klical lvo in je vzel belo živalco na roke. Od samega srčnega veselja bi ga bil najraje pojedel. Plesal in vrtel se je med travo, da bi bil pameten človek mislil: Lej, obnorel je od samega veselja ... Pa je našel samo jagnje davkarjeve Marice; iskali so ga drugi, pa ga niso našli. On pa je šel v Robe in ga je dobil tam. Lepo se je paslo med travo in je beketalo veselo ... Pa se bo razveselila Marica in nič več ne bo huda na lva, ki se je našemil v Kosobrina. Ej, spet bo lepo in se bo lahko prikazal jutri brez skrbi v šoli ...

Privezal je lvo zvonček jagnjetu na vrat in je zavriskal, da se je čulo gotovo doli v vas. In slišali so ga ljudje, pa so si gotovo mislili: lvo, ej, lvo je dobil jagnje ... Šel je v Robe; k hlevom je stopil, pa ga je dobil ... In Marica ga je slišala in zaklicala tam na vrtu: „O, jagnje, ti belo jagnje!“ ... Dobil ga je Čamrov lvo, pa ga pripelje nazaj ...

lvo se je napotil nazaj in za njim je skakalo jagnje. Lepo in srebrno se je glasil zvonček in rdeči trak je bil že čisto suh in se je svetil. Po stezi sta šla navzdol in čez uro sta prišla na polje. Čez potoček sta spela, in jagnje se je ozrlo v grmovje. In lvo se je zasmejal.

„Ej, jagnje, pa misliš, da se ti spet prikaže Kosobrin? Bodi mirno — Kosobrin hodi pred tabo.“

Prišla sta že do vrtov in tedaj je zaskrbelo lva. Kako naj popelje jagnje do Marice? Če stopi v davkarjevo hišo, ga prime gospod davkar za ušesa, in potem bi bilo hudo . . . Naj ga pusti na vrtu, pa bi zbežalo spet kam in potem ga išči nanovo! — Skrbelo je lva, in v teh skrbih je prišel do davkarjevega vrta. Pogledal je čez plot — in je videl tam pod hruško Marico. Sedela je v senci in je gledala žalostna v travo.

„Marica, oj, Marica!“ je zavpil lvo. „Pripeljal sem ti jagnje . . .“

In dvignila je Marica glavo. Priletela je potem k plotu in je odprla vrata. Resnično — zagledala je svoje ljubo jagnje, ki se je stisnilo veselo k svoji gospodarici. Zlati zvonček je imelo na vratu in rdeči trak. Lepo je bilo, o, tako lepo in veselo! — „O, jagnje, ti belo jagnje!“

Marica se je vrtela in plesala okrog svojega ljubljenca in sama ni vedela, kaj bi naredila z njim od samega srčnega veselja. Pa bi bil mislil pameten človek: Lej, obnorela je od same radosti . . . Pa je našla samo jagnje, svoje belo jagnje. Pozabila je na vso žalost, ki jo je morala prestati v teh dneh. Prijela je lva za roko in mu rekla:

„O, da si pripeljal jagnje! . . . O, da si ga pripeljal!“ . . .

Pa je stopil tisti hip gospod davkar k njima. Ko ga je zagledal lvo, se je prestrašil tako, da je pozabil sneti kapico z glave. Povesil je oči in je strahoma pričakoval, kdaj ga prime gospod davkar za ušesa.

„Moje jagnje, papa . . . moje jagnje!“ je klicala Marica. „Pripeljal ga je . . . lvo ga je dobil in ga pripeljal . . .“

A gospod davkar ni prijel lva za ušesa. Okregal ga je in ga je pohvalil, da je tako lepo poravnal krivico. In lvo mu je moral povedati vse, kako je iskal jagnje in kje ga je našel. Marica je šla s svojim jagnjetom proti hiši in gospod davkar je stopil za njo. lvo se je pa zmuznil iz vrta in je veselo tekkel proti domu. Ej, pa ga le ni prijel gospod davkar za ušesa — pa ga ni, četudi je govoril tisti dan Svétnikov Lojze, da ga je. Trdil je in se je bahal, da je čepel za plotom in je videl, kako je nategoval gospod davkar lvetova ušesa — upil je in jokal in prosil, pa ni nič pomagalo.

Lojze se je bahal, a nazadnje je doletela njega samega bridka usoda. Pa je sedel nekega dne tam za vrbljem in je mislil, kako bi ulovil postrv, pa ga je zasačil gospod davkar tam. Hotel je bežati, a ni mogel več, ker ga je gospod davkar že držal za jopič. In kaj je bilo potem, ni videl nihče . . .

Ko je šel Lojze potem čez polje, je srečal tam lva. lvo se mu je zasmel, ko je videl objokani Lojzetov obraz in njegove rdeče oči in njegova — rdeča ušesa. Zagledal je tudi gospoda davkarja, ki se je izprehajal sredi polja — in bilo mu je vse jasno.

„Ohá, kaj te je?“ ga je podražil. „Pa imaš rdeča ušesa in piko na nosu — pa te je!“

Smejal se je lvo. A Lojze ni rekel ničesar. Grdo je pogledal tovariša in je hitel naprej . . .

Jož. Vandot.

Čudežno pomnoženi ribji lov.